

ಅಡಕೆ ಕೃಷಿಯ
ವೇಕೇಜು ಪದ್ಧತಿ

ಕೇಂದ್ರ, ತೋಟಬೆಳೆಗಳ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ

ಕಾಸರಗೋಡು 670 124

ಕಣ್ಣಾನೂರು, ಕೇರಳ

2-K

ಅಡಕೆಯ ವೇಕೇಜ್ ಪದ್ಧತಿಗಳು

ಬೀಜದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ನೆಡಲಿರುವ ಸಸಿಗಳ ತಯಾರಿ: ತಾಯಿ ಮರದ ಆಯ್ಕೆ: ಸುದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಬಾಳುವ ಅಡಕೆಯ ಬೆಳೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಉತ್ತಮವಾದ ನೆಡುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವ ಅಪಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಮರವನ್ನು ಆರಿಸುವುದು, ನೆಡುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಬಹು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಅನುವಂಶಿಕ ಮರವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಮರವು ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ಕಾಯಿ ಧರಿಸಿದ ಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಹೂವಿಂದ ಕಾಯಿಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು ಇವುಗಳ ಪಾರಸ್ಪರಿಕ ಸಂಬಂಧವು ತಾಯಿ ಮರದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಗುಣವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬೇಗೆ ಫಲ ಧರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಫಲ ನೀಡುವ ತಾಯಿ ಮರಗಳಿಂದ ಬೀಜದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನಾರಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಕೃಷಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ತಾಯಿ ಮರಗಳನ್ನಾರಿಸಲು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೇಗೆ ಫಲ ಬಿಟ್ಟು ಮರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಬೆಳೆ ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದು ಮರದ ಬೆಳೆಯು ಸ್ಥಿರವಾದ ಮೇಲೆ ಅಂತಹ ಮರಗಳಿಂದ ಬೀಜದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಫಲ ಹಿಡಿಯುವ ಒಂದೇ ಗುಣದ ಮೇಲೆ ತಾಯಿ ಮರವನ್ನಾರಿಸುವ ಈಗಿನ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಹೂಗಳಿಂದ ಕಾಯಿಗಳಾಗುವ ಶೇಕಡಾವಾರು ವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಶೇಕಡಾ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವ ಮರಗಳಿಂದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕು.

ಬೀಜದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನಾರಿಸುವುದು: ಬೀಜಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದ ತಾಯಿ ಮರದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಣ್ಣಾದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಅತೀ ಚಿಕ್ಕ ಮತ್ತು ವಿಕೃತ ಗಾತ್ರದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಒಂದೇ ಗೊಂಡಲಿ ನಲ್ಲಿರುವ ಭಾರದ ಬೀಜದ ಅಡಕೆಗಳು ಹಗುರವಾದ ಅಡಕೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶತಮಾನ ಮೊಳಕೆ ಕೊಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಸಸಿಗಳ ತಯಾರಿ: ಆರಿಸಿದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮರಳು ಹಾಸಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ನೆರಳಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ೫ ರಿಂದ ೬ ಸೆ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ನೆಡಬೇಕು. ಕಾಯಿಗಳು ಪೂರ್ಣ ಮುಚ್ಚುವವರೆಗೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊಯ್ಕೆಯನ್ನು ಹರಡಬೇಕು.

ದಿನಾಲು ಅವುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಸಾಧಾರಣ ೪೦ ದಿವಸಗಳಾಗುವಾಗ ಮೊಳಕೆಯು ಬರುವುದು. ಈ ಮೊಳಕೆಯು ಸಾಧಾರಣ ೩ ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯುವಾಗ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ನೆಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗುವುವು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಎಲೆಗಳು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಮೊಳಕೆಗಳನ್ನು ನೆಡಲು ೧೫೦ ಸೆ.ಮೀ. ಅಗಲ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ದದ ಪಾತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆರಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಾದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ೨.೨ ಮೀ. × ೩.೬ ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನೆಡಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಮೊಳಕೆಗಳನ್ನು ೩೦ ಸೆ.ಮೀ. × ೩೦ ಸೆ. ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ನೆಡಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಈ ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೫ ಟನ್ ಹೆಚ್ಚಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿ ಅಥವಾ ತೊಂಡಿಕಾಯಿಯ ಚಪ್ಪರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ಭಾಗಶಃ ನೆರಳು ಸಿಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ತೊಂಡಿಕಾಯಿ ಚಪ್ಪರ ಮತ್ತು ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಗಳು ಸಸಿಗಳಿಗೆ ನೆರಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ನೆಡುವವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುವು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಸಸಿಗಳಿಂದ ನೀರು ಇಂಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಳೆ ಕೀಳುವುದು, ಗಿಡಗಳ ತಳಗಳನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸುವುದು ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಸಿಗಳಿಗೆ ೧೨ ರಿಂದ ೧೮ ತಿಂಗಳು ವಯಸ್ಸಾದಾಗ ತೋಟದಲ್ಲಿ ನೆಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗುವುವು. ಅರಿಸಿ ತೆಗೆದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ನೆಡಲು ಬೇರಸಹಿತ ಮಣ್ಣನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ದೂರದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ಈ ಸಸಿಗಳ ಬೇರಿನ ಮಣ್ಣನ್ನು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಫಿಲ್ಮಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅರಿಸಿ ತೆಗೆದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ನಂತರದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ತಜ್ಞರು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವರು. ಹೆಚ್ಚು ಎಲೆಗಳುಳ್ಳ ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರದ ಸಸಿಗಳನ್ನೇ ನೆಡಲು ಅರಿಸಬೇಕು. ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನೆಡುವಾಗ ಒಂದು ಸಸಿಗೆ ಇದ್ದ ಎಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ೪೦ ರಿಂದ ಗುಣಿಸಿ ಸಿಗುವ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಆ ಸಸಿಯ ಎತ್ತರವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕು. ಉತ್ತಮ ಮೌಲ್ಯದ ಸಸಿಗಳನ್ನೇ ಅರಿಸಬೇಕು. (ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ೫ ಎಲೆಗಳಿರುವ ಒಂದು ಸಸಿಯು ೯೦ ಸೆ. ಮೀ. ಉದ್ದವಿದ್ದರೆ ಅದರ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ೫ × ೪೦ = ೯೦ = ೧೧೦. ಈ ಮೌಲ್ಯವು ೫೦ ರಿಂದ ೧೫೦ರ ವರೆಗೆ ಇರುವುದಾದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು

ಮೌಲ್ಯವಿರುವ ಸಸಿಗಳನ್ನೇ ಅರಿಸಬೇಕು.) ಸಸಿ ನೆಟ್ಟ ಒಂದನೆಯ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಗುಟುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪಾರಸ್ಪರಿಕ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿವೆಯೆಂದು ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನಂತರವೂ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸುತ್ತಳತೆಯಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನಂತರವೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಗುಟುಗಳು ಬಾರದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.

ತೋಟಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ:

ನೆಡಲು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅರಿಸುವುದು :- ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ೧೦೦೦ ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಅಡಕೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯ ಮರಳುಮಿಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯೂ, ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೇಟು ಪಾಳೆಯಮಿನ ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಆಸ್ಸಾಂ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳದ ಮೆಕ್ಕಲು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅಡಿಕೆ ತೋಟವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಅರಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀರು ಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಹರಿದು ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೂರ್ಯನ ಉರಿಬಿಸಿಲನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರದಷ್ಟು ಇದು ಕೋಮಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೇರ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪದಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೊದಗಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ತೋಟವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪದಿಂದ ಮರದ ಕಾಂಡವು ಕರಟಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ೨.೨ ಮೀ. × ೨.೨ ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಚೌಕಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟ ಮರಗಳು ನೈಋತ್ಯದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕಡೆಗೆ ೩೫° ವಾಲಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ತೋಟದ ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ನೈಋತ್ಯ ಭಾಗಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳ ಸಾಲಿನ ನಂತರದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇಗನೇ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ನೆರಳಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪದಿಂದ ಮರಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

೨.೨ ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ೯೦ ಸೆ. ಮೀ. ಉದ್ದಗಲ ಮತ್ತು ಆಳವುಳ್ಳ ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಸಸಿಗಳನ್ನು ಹೊಂಡದ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿ ಒತ್ತಿ ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ತಂಗದ ಸ್ಥಳವಾದರೆ ಮೇ, ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನೆಡಬಹುದು. ನೀರು ಬೇಗನೆ ಆರದ ಅವೆ ಮಣ್ಣಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಸಿ

ನೆಡುವುದನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ನೆರಳಿಗಾಗಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದರಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ತಾಪದಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯು ಬದಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವುದು : ಒಂದು ಸಸ್ಯದ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಸ್ಯಾಹಾರ ಬದಗುವುದು ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆಗೆ ಅಪವ್ಯವಾ ಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಅಡಕಿಯ ಪುರವು ಬಾಳುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಡಕಿ ಬೆಳೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳ ಮಳೆ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಕೊರೆದು ಹೋಗಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಸ್ಯಗಳ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಸೇಂದ್ರೀಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುವು.

ಫಲ ಹಿಡಿಯುವ ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ ವರ್ಷ ಒಂದರ ೧೦೦ ಗ್ರಾಮು ಸಾರಜನಕ (Nitrogen) ೪೦ ಗ್ರಾಮು ರಂಜಕ (P_2O_5) ೧೪೦ ಗ್ರಾಮು ಬೂದಿಸತ್ವ (K_2O) ಮತ್ತು ೧೨ ಕೆ. ಗ್ರಾಮಿನಷ್ಟು ಕಂಪೋಸ್ಟು ಮತ್ತು ಹಸುರಲೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಬೇಕು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳಲ್ಲಿ ೨-೩ ಅಂಶವನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ದಲ್ಲೂ ಉಳಿದಂಶ ವನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಕಬಹುದು. ಹಸುರಲೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೋಸ್ಟು ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಲ ಹಾಕಬೇಕು.

ಫೆಕ್ಯಾಂಪೋಸ್, (೨೦:೨೦) ಸುಫಲಾ, ಅಮೋನಿಯಂ, ಫೋಸ್ಫೇಟ್ ಕೇಲ್ಸಿಯಂ ಅಮೋನಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್, ರೋಕ್ ಫೋಸ್ಫೇಟ್, ಸುಪರ್ ಫೋಸ್ಫೇಟ್, ಬೋನ್ ಮಿಲ್, ಪೊಟೇಶಿನ ಮ್ಯೂರಿಯೇಟ್ ಇವುಗಳನ್ನೂಳ ಗೊಂಡ ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮರಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಮಳೆ ಬರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಹಾಕುವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿಯ ಬದಲಾಗಿ ಮಾರ್ಚ್ - ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇಸುಗೆಯ ಮಳೆಯು ಬಂದ ನಂತರ ಹಾಕಬಹುದು. ಮಳೆ ಬರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ - ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿದರ್ಧವನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಕಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕ ಮರಗಳಿಗೆ ಹಸುರಲೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೋಸ್ಟು ಅಥವಾ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರದ ಪೂರ್ಣ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧-೩ ಅಂಶದಷ್ಟು ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಎರಡನೆಯ

ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧/೩ ಅಂಶವನ್ನೂ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷದಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಪರಿಮಾಣ ವನ್ನೂ ಹಾಕಬೇಕು. ಮರದ ಸುತ್ತಲೂ ೩/೪ ರಿಂದ ೧ ಮೀಟರ್ ತ್ರಿಜ್ಯದ ೨೦ ಸೆ.ಮೀ. ಆಳದ ಗುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿರುವ ಕಳೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಮರದ ಸುತ್ತಲೂ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಕದಕಿ ಈ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು.

ಅಡಕಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳ ಮಣ್ಣು ಆಮ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯುಳ್ಳ ದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಬೆರೆಸುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಆಮ್ಲಿಯ ಗುಣವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಗಿಡಗಳ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ರಂಜಕದ ಸ್ಥಾಯಿಕರಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸುಣ್ಣವು ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂನಂತಹ ಸಸ್ಯ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಮರದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯಕ ವಾಗುವುದು. ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಂದು ಬಾರಿ ೦.೫ ಕೆ.ಜಿ. ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ -ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವ ಮೂರು ವಾರಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಸುಣ್ಣ ಹಾಕುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಕಾಲುವೆಗಳು:

ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಕೃತಿಸರಿಸಿ ಮರಗಳಿಗೆ ಮೂರರಿಂದ ಐದು ದಿನಗಳಿ ಗೊಂಡು ಬಾರಿ ನೀರು ಹಾಕಬೇಕು. ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಅಡಕಿ ಬೆಳೆಸುವ ಕೇರಳದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ನೀರಾವರಿಯೊಂದಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಮೂರು ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ತೋಟದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದರಿಂದ ಮರಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಚರಂಡಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮರಗಳ ಹೊಂಡಗಳಿಗಿಂತ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರಿಂದ ಮೂವತ್ತು ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಆಳವಿರುವ ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ನೀರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಎಡೆಕೃಷಿ ಕ್ರಮಗಳು:

ಮಳೆಗಾಲದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್-ನವೆಂಬರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರೆ ಅಥವಾ ಇಸುಮುಳ್ಳಿನಿಂದ (fork) ಸ್ವಲ್ಪ ಅಗದು ಭೂಮಿಯ ನೀರಾವರಿಯ ಪದರವನ್ನು ಒಡೆದು ಕಳೆ ಕೀಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಳಿಜಾರಾಗಿರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಕೊರೆಯುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸಮತಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಕಳೆ ಕೀಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಆಶ್ರಯ ಬೆಳೆಗಳು:

ಆಶ್ರಯ ಬೆಳೆಗಳು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಸಾರಹೀನತೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತವೆ. ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಸಸಾರಜನಕವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ಮಣ್ಣನ್ನು ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೃಷಿಯು ಇತರ ಬೆಳೆಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹಲವಾರು ತರದ ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಆಶ್ರಯ ಬೆಳೆಗಳು ಉಪಯೋಗಕರವಾದವುಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಗಿಂತ ಮೊದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಏಪ್ರಿಲ್-ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಉಪ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಅಡಕೆ ಮರದ ಮತ್ತು ಉಪಬೆಳೆಗಳೊಳಗಿನ ಮಣ್ಣಿನ ಪಸೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಹಸಿರೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಅಡಕೆ ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಹುದು.

ಅಡಕೆ ತೋಟದೊಳಗೆ ಬೆಳೆಸುವ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳು:-

ಅಡಕೆ ಮರದಲ್ಲಿ ಫಲ ಹಿಡಿಯಲು ತಗಲುವ ೫ ರಿಂದ ೮ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿ, ಅಡಕೆ ಹಿಡಿಯಲು ಶುರುವಾದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಅತಿ ಕಮ್ಮಿ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಪೇಟೆಯ ಧಾರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ಏರಿಳಿತದಿಂದಾಗಿ ಅಡಕೆಯ ಕೃಷಿಕನು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಂತರಿಕ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಡಕೆಗೆ ತಗಲುವ ಕೀಟಬಾಧೆ ಹಾಗೂ ರೋಗಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಈ ಉಪ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಸಿಗುವ ಆದಾಯವು ಅಡಕೆ ಕೃಷಿಕನಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.

ಅಡಕೆಯ ಮರಗಳ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಮಳೆ ಬೀಳುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನೇ ಉಪಬೆಳೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಬೇಕು. ಈ ಉಪಬೆಳೆಗಳಿಗೆ

ಮತ್ತು ಅಡಕೆ ಮರಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ಅಡಕೆ ಮರದ ಬೆಳೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿ ಅಡಕೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಗಡ್ಡೆ, ಬಾಳೆ, ಕರಿಮೆಣಸು, ವೀಳ್ಯದಲೆ, ಗಿಣೀ ಹುಲ್ಲು ಮತ್ತು ಕೊಕೋ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು.

(೧) ಬಾಳೆ : ೨.೨ ಮೀ × ೨.೨ ಮೀ. ದೂರವಿರುವ ಅಡಕೆಯ ಮರದ ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ೬೦ ಸೆ.ಮೀ. ಉದ್ದ ಮತ್ತು ೫೦ ಸೆ.ಮೀ. ಅಗಲದ ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ೨.೨ × ೫.೪ ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬಾಳೆಯ ಗಿಡವನ್ನು ನೆಡಬೇಕು. ನೆಡುವಾಗ ೧೨ ಕೆ.ಜಿ. ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಕಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮತ್ತು ೦.೫ ಕೆ.ಜಿ. ಸುಪರ್ ಫೋಸ್ಫೇಟನ್ನೂ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಅನಂತರ ೦.೪ ಕೆ.ಜಿ. ಕೇಲ್ಸಿಯಂ, ಅಮೋನಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಅಥವಾ ಅಮೋನಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟು ಮತ್ತು ೦.೨೫ ಕೆ.ಜಿ. ಮ್ಯೂರೇಟ್ ಓಫ್ ಫೋಟೇಷನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಪಾಲು ಮಾಡಿ ಸಸಿ ನೆಟ್ಟು ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಒಂದು ಬಾರಿಯೂ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿಯೂ ಸಸಿಯ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು ಹೆಚ್ಚು ಬಂದ ಚಿಕ್ಕ ಸಸಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಮತ್ತು ಬಾಳೆಗೆ ಅಧಾರ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.

(೨) ಸುವರ್ಣ ಗಡ್ಡೆ :- ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಸುವರ್ಣ ಗಡ್ಡೆಯ ಮುಂಗೆ ಇರುವ ಭಾಗಗಳನ್ನು ೦.೨೫ ರಿಂದ ೧ ಕಿಲೋಭಾರದ ತುಂಡುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ೫೦ ಸೆ.ಮೀ. ಉದ್ದಗಲದ ಹೊಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕು. ೨.೨ ಮೀ. × ೨.೨ ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಅಡಕೆಯ ಮರದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ೯೦ ಸೆ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಈ ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದು ಹೆಕ್ಟರ್ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಹಂತದ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ೧೦ ಟನ್ ಹಟ್ಟಿ ಗೊಬ್ಬರ, ೨೨೫ ಕೆ.ಜಿ. ಸುಪರ್ ಫೋಸ್ಫೇಟ್ ಮತ್ತು ೧೫೬ ಕೆ.ಜಿ. ಮ್ಯೂರೇಟ್ ಓಫ್ ಫೋಟೇಷನ್ನು ಹೊಂಡದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು. ಒಂದು ಹೆಕ್ಟರಿಗೆ ೪೦೦ ಕೆ.ಜಿ. ಅಮೋನಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಪಾಲು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಪಾಲನ್ನು ನೆಡುವಾಗ ಮೊದಲ ಹಂತದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನಾಗಿಯೂ ಉಳಿದರ್ಧಪಾಲನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರವೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಇದರ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

(೨) ಅನನಾಸು :- ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನನಾಸನ್ನು ಉಭಯದಾಯಕವಾದ ಅಂತರಿಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಎರಡು ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ೬೦ ಸೆ.ಮೀ. ಅಗಲ ಮತ್ತು ಅಳವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಸುಮಾರು ೧೨೫ ಸೆ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ಖನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ; ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಖನಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರು ಅನನಾಸು ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಕ್ಟರಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ೧೫ ರಿಂದ ೨೦ ಟನ್ ಹೆಕ್ಟಿಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮೊದಲ ಹಂತದ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಅನಂತರ ೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ. ಅಮೋನಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟು, ೨೭೫ ಕೆ.ಜಿ. ಸೂಪರ್ ಫೋಸ್ಫೇಟ್ ಮತ್ತು ೩೩೫ ಕೆ.ಜಿ. ಮ್ಯೂರೇಟ್ ಓಫ್ ಫೋಟೇಶನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಪಾಲು ಮಾಡಿ ಮಳೆಗಾಲದ ಮೊದಲಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

(೪) ಗಿನಿ ಹುಲ್ಲು :- ಅಡಿಕೆಯ ಮರಗಳ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ೫೦ ಸೆ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಈ ಮೇವು ಹುಲ್ಲಿನ ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಾಗಿ ನೆಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ನೀರು ಹಾದು ಹೋಗುವ ತೋಡುಗಳ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೆಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನೆಡುವಾಗ ಒಂದು ಹೆಕ್ಟರಿಗೆ ೧೦ ಟನ್ ಹೆಕ್ಟಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮೂಲತಃ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ೨೦೦ ಕೆ.ಜಿ. ಅಮೋನಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟು ಅಥವಾ ಕೇಲ್ಸಿಯಂ, ಅಮೋನಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಪಾಲು ಮಾಡಿ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಪಾಲಿನಂತೆ ಒಂದು ಹೆಕ್ಟರ್ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಐದಾರು ಬಾರಿ ಇದರ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ಯಬಹುದು.

(೫) ಕರಿಮೆಣಸು :- ಅಡಿಕೆಯ ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಕರಿ ಮೆಣಸಿನ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕರಿಮೆಣಸನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಅಡಿಕೆಯ ಮರದ ಬುಡದಿಂದ ಸುಮಾರು ೩೦ ರಿಂದ ೩೫ ಸೆ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಕರಿಮೆಣಸಿನ ಬೇರು ಬರಿಸಿದ ಎಡೆರಡು ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ನೆಡಬೇಕು. ನೆಡುವಾಗ ತೋಟದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಬಿಡಬಹುದು. ಕರಿಮೆಣಸಿನ ಬಳ್ಳಿಯು ಬೆಳೆದಂತೆ ಅದನ್ನು ಅಡಿಕೆಯ ಮರಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ನೈಋತ್ಯ ಮಾನ್‌ಸೂನ್ ಮಳೆಗಿಂತ ಮೊದಲು ಲಿ ಕೆ. ಜಿ. ಹೆಕ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಕಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಅಗೋಸ್ಟ್-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಳ್ಳಿಗೆ ಅಮೋನಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟ್, ೧೦೦ ಕೆ.ಜಿ. ಸುಫರ್ ಫೋಸ್ಫೇಟ್ ಮತ್ತು ೧೦೦ ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯೂರೇಟ್

ಓಫ್ ಫೋಟೇಶನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ೩೦ ಸೆ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ೧೫ ಸೆ.ಮೀ. ನಷ್ಟು ಅಳದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ನೆಟ್ಟು ಮೂರನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಮೆಣಸಿನ ಬಳ್ಳಿಯು ಫಲಧರಿಸುತ್ತದೆ.

(೬) ಕೋಕೊ :- ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಡಿಕೆಯ ತೋಟಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಕೋಕೋ ಬೆಳೆಸಲು ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೋಕೊ ಇವುಗಳ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿನ್‌ಕುಂಕ್ಸ್ ವಿಧಾನವನ್ನನುಸರಿಸಿ ೪ ಮೀ. x ೪ ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಕೋಕೊದ ಸಸಿಯು ಚೌಕದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನೆಡಬಹುದು. ಹಳೆಯ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆಯ ಮರಗಳು ೨.೭ಮೀ. x ೨.೭ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವುದಾದರೆ ಕೋಕೊ ಗಿಡಗಳನ್ನು ೨.೭ ಮೀ. x ೫.೪ ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನೆಡಬಹುದು. ೬ ರಿಂದ ೯ ತಿಂಗಳು ಪ್ರಾಯದ ಕೋಕೊ ಗಿಡಗಳನ್ನು ೭೫ ಸೆ. ಮೀ. ಉದ್ದಗಲ ಮತ್ತು ಅಳವುಳ್ಳ ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ಕಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರದಿಂದ ತುಂಬಿಸಿ ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೋಕೋ ಇವೆರಡು ಪ್ರಾರಂಭದ ಒಂದೆರಡು ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ನೆರಳನ್ನೇ ಕ್ಲಿನ್‌ಸುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ನೆರಳನ್ನು ಇವುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ಪ್ರಾರಂಭದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೆರಳಿಗಾಗಿ ಬಾಳೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ತೋಟದಲ್ಲಿ ನೆಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅಡಿಕೆಯ ಮರಗಳಿಂದ ಸಿಗುವ ನೆರಳು ಕೋಕೊ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋಕೊ ಸಸಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ೧೨ ಕೆ.ಜಿ. ಹೆಕ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ೧೨ ಕೆ.ಜಿ. ಹೆಕ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಬೇಕು. ಸಸಿ ನೆಟ್ಟ ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷದಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರವರಿ-ಮಾರ್ಚ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಗ್ರಾಂ ಸುಫಲಾ (೧೫:೧೫:೧೫) ವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಎರಡು ಪಾಲು ಮಾಡಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಮೊದಲ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೇಂದ್ರಿಯ ಗೊಬ್ಬರದ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಅರ್ಧದಷ್ಟನ್ನೂ ಹಾಕಬೇಕು. ಅಡಿಕೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಕಳೆ ಕೀಳುವುದೇ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಕೋಕೊ ಗಿಡದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುವು. ನೆಲದಿಂದ ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದ ವರೆಗಿರುವ ಕಾಂಡದಿಂದ ಕವಲೊಡೆದ ಗೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಕೋಕೋ ಗಿಡವು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಕಾರವನ್ನು ತಾಳುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಸಿ ನೆಟ್ಟ ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೋಕೊ ಗಿಡವು ಹೂ ಬಿಡುವುದು. ಇದರ ಕಾಯಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೫ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ವವಾಗುವುವು.

ಅಡಕೆಯ ಮರಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಕೀಟಗಳು:

ಅಡಕೆಯ ಬೆಳೆಯು ಕೆಲವು ಕೀಟಗಳಿಂದ ವಿವಿಧ ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕೀಟಗಳು ಹೂಗೊಂಚಲು ಅಥವಾ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದರೆ ಕೃಷಿಕನಿಗೆ ನೇರವಾದ ನಷ್ಟವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಮರದ ಎಲೆ, ಬೇರು ಅಥವಾ ಕಾಂಡದಂತಹ ಭಾಗಗಳಿಗುಂಟಾದ ಹಾನಿಯಿಂದಲೂ ಮರದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಕೀಟಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಹಾನಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ :

(೧) ಮೈಟ್ಸ್ (Mites) : ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಮೈಟ್ (Mite) ಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಯದ ಅಡಕೆ ಮರಗಳೂ ಆಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿ ಅದರ ರಸವನ್ನು ಹೀರುವುವು. ಆದರಿಂದ ಎಲೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಡುವುವು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಎಲೆಗಳು ಬಾಡಿ ಮರಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾದ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುವುದು.

ಬೇಸಗೆಯ ಹವಾಮಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಕೀಟಗಳು ಬೇಗನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುವು. ಕೆಲ್ಥನ್ (Kelthane) ೧೫೮ ml ಅಥವಾ ಆಕಾರ್-೩೩೮ (Akar) ೧೦೦ ml ಅಥವಾ ಟ್ರಿಥಿಯೋನ್ (Trithion) ೧೫೮ ml ನ್ನು ೧೦೦ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಿಮುಕಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಡೆಯಬಹುದು. ಈ ಕೀಟಗಳು ಪುನಃ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ೧೫ ಯಾ ೨೦ ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯ ನಂತರ ಚಿಮುಕಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿತವೇಕು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕೀಟದ ಹೊರತು ಅಡಕೆ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಒಂದು ಕೀಟವು ಇದೆ. ಈ ಕೀಟಗಳು ಪುಷ್ಪಪಾತ್ರೆಯ ಒಳ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿ ಅದರ ತಿರುಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ತಿನ್ನುವುವು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕಾಯಿಗಳು ಉದುರುವುವು. ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ರೋಗರ್ ೩೦ EC (Roger 30 EC) ಒಂದು ml . ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಚಿಮುಕಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು.

(೨) ಸ್ಪಿಂಡಲ್ ಬಗ್ (Spindle bug) ಇದು ಬೇರೊಂದು ತೀವ್ರವಾದ ಕೀಟವಾಗಿದೆ. ಮಳೆಗಾಲದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ನಸು ಹಳದಿಮಿಶ್ರಿತ ಹಸುರು ಬಣ್ಣದ ಚಿಕ್ಕ ಕೀಟಗಳೂ ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಕೆಂಪು ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಅಥವಾ ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಕೀಟಗಳು ತುತ್ತ ತುದಿಯ ಎಲೆಯ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿ ಎಲೆಯ ರಸವನ್ನು ಹೀರುವುವು. ಈ ಆಕ್ರಮಣದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಎಲೆಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆರೆಯದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಕ್ರವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗಾತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಚಿಕ್ಕದಾಗುವುದು. ರೋಗಗ್ರಸ್ತವಾದ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪುಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಗೀಟುಗಳೂ ಕಲೆಗಳೂ ಕಂಡುಬರುವುವು. ಈ ರೋಗದ ತೀವ್ರ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೊಳಗಾದ ಮರವು ಶಕ್ತಿಗುಂದಿ ಕ್ರಮೇಣ ಸಾಯುವುದು. B.H.C. ೫೦% ವೆಟ್ಟೇಬ್ಲ್ ಪೌಡರ್ (B.H.C. ೫೦% Wettable Powder) ೨೫೦ ಗ್ರಾಂನ್ನು ೧೦೦ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸೋಗೆಗೆ ಚಿಮುಕಿಸಿ ಆ ಕೀಟವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಡೆಯಬಹುದು. ಈ ಕೀಟವನ್ನು ೮ ಗ್ರಾಂ ಥಿಮೆಟ್-೧೦ ಜಿ. (8 gm Thimet 10 G.)ಯನ್ನು ಅಡಕೆ ಮರದ ತಿರಿಯ ಮೇಲೆ ೩ ತಿಂಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದಲೂ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.

(೩) ಹೂಗೊಂಚಲಿನ ಹುಳ :- ಹೂ ಗೊಂಚಲಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹಾನಿಯನ್ನೊದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಕೀಟವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇದು ಗೊಂಚಲಿನ ಹಾಳೆಗೆ ತೂತು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತದೆ. ಹಾಳೆಯ ಈ ತೂತುಗಳಿಂದ ಈ ಕೀಟವು ಹೂಗೊಂಚಲನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಹೂಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಈ ಹೂಗೊಂಚಲಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಮಾಡಿದ ಸಿಲ್ಕ್ ನೂಲಿನ ಪರದೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಕೀಟಗಳ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೊಳಗಾದ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳನ್ನು ಅನುಭವ ಉಳ್ಳವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಈ ಹಾಳೆಗಳು ತೆರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದರ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ತೂತುಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹುಳ ಇರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಎಂಡ್ರಿನ್ (೧.೨೫ml ನ್ನು ೧೦೦ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ) ಅಥವಾ ಮೆಲಾಥಿಯೋನ್ ೫೦% E.C ೨.೫ ml ನ್ನು ೧ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಚುಮುಕಿಸಬೇಕು.

(೪) ಬೇರು ಹುಳು :- ರೂಟ್ ಗ್ರಬ್ ಅಥವಾ ಬಿಳಿ ಗ್ರಬ್ ಎಂಬುದು ಅಡಕೆಯ ಮರದ ಒಂದು ತೀವ್ರವಾದ ಕೀಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೀಟಕ್ಕೆ "ಯು"

ಆಕಾರದ ಶರೀರವೂ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಕೂದಲು ಮುಚ್ಚಿದ ಕಾಲುಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳು ಬೇರುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಮೊದಲು ಎಳೆ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಅನಂತರ ಬೆಳೆದ ಬೇರುಗಳನ್ನೂ ಆಕ್ರಮಿಸುವುವು. ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ಮರಗಳ ಕಾಂಡವೂ ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕಾಂಡದ ತುದಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳು ತಿನ್ನಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ಮರಗಳು ಅಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಾಗ ಬೀಳುವುವು ಈ ಕೀಟವು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚು ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯವುಳ್ಳ ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದೇ ಎಡೆ ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೀಟವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಟೋಕ್ಸ್ (Intox - 8) ನ್ನು ೧೦೦ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ೫೦ ml ನಷ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿದರೆ ಆ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ಮರದ ಸುತ್ತಲೂ ೧೦ ರಿಂದ ೧೫ ಸೆ.ಮೀ. ನಷ್ಟು ಆಳದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಣನ್ನು ಅಗೆದು ಈ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಮರದ ಸುತ್ತಲೂ ಚಿಮುಕಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನೈಋತ್ಯ ಮುನ್ನೂನು ಮಳೆಗಿಂತ ಮೊದಲು ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮಳೆಯು ಮುಗಿದಾಗ ಸಾಧಾರಣ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಕೀಟವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಗೊಳಿಸಲು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಮರ ಬಂದಕ್ಕೆ ೮ ಗ್ರಾಂ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಫೋರೇಟ್‌ನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಹೆಕ್ಟೋರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩೦ ಕೆ.ಜಿ. ಯಷ್ಟು ಡೈಮಿಥೋಯೇಟ್ (Rogar 5G) ಯನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದಲೂ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.

ಅಡಕೆಯ ಮರಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ರೋಗಗಳು:-

ಅಡಿಕೆ ಮರಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ತರದ ರೋಗಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೋಗಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಾದರೆ ಕೆಲವು ಇಡೀ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮರಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಈ ರೋಗಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳ ವಿಷಯವಾದ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವ ರೀತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಕೊಳೆರೋಗ:- ಮಹಾಳಿ ಅಥವಾ ಕೊಳೆರೋಗ ಅಥವಾ *Fruit rot* ಎಂಬ ಅಡಕೆ ಮರಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ರೋಗವು ಅದರ ಫಲಕ್ಕೆ ನೇರವಾದ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತದೆ. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬರುವಾಗ ಹವಾಮಾನದಲ್ಲಿರುವ ತೇವದೊಂದಿಗೆ ಆಗಾಗ ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲು ಕಾಣಿಸುವಾಗ ಈ ರೋಗವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪೃಷ್ಠಪಾತ್ರೆಯ ಸಮೀಪದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಿಂದ ಒದ್ದೆಯಾದ ಸ್ಥಳವು ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಕಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಳಾದ ಕಾಯಿಗಳು ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮರದಿಂದ ಉದುರುತ್ತವೆ. ಈ ಬಿದ್ದ ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಿಳಿ ಪದರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಈ ಒೂಸುರು ಫಲದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಈ ರೋಗವನ್ನು ಶೇಕಡಾ ಒಂದರ Bordeaux ಮಿಕ್ಸ್ಚರನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತಡೆಯಬಹುದು. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ೪೦ ದಿವಸಗಳ ಬಳಿಕ- ಹೀಗೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಈ ಮಿಕ್ಸ್ಚರನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಬಿಸಿಲಿರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಡಲುಗಳಿಗೆ ಬೋರ್ಡೋ ಮಿಶ್ರಣ ಚಿಮುಕಿಸಬೇಕು. ಬಿದ್ದ ಕಾಯಿಗಳು ಮುಂದೆ ರೋಗವನ್ನು ಹರಡುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಬೇಕು.

ಬಡ್‌ರೋಟ್ (Bud rot): ಕೊಳೆ ರೋಗವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಒೂಸುರು ಈ ರೋಗವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಎಲೆಯ ತಿರಿಯ ತಳಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಈ ರೋಗವು ತಗಲುವುದು. ತಿರಿಯ ಬಣ್ಣವು ಹಳದಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆ ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಅದು ಬಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಶಕ್ತಿ ಹಾಕಿ ಈ ತಿರಿಗಳನ್ನೆಳೆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮರದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಬಹುದು. ಈ ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗವು ಉಳಿದ ಎಲೆಗಳಿಗೂ ಹರಡಿ ಅವುಗಳು ಕೊಳೆತು ದುರ್ವಾಸನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುವು. ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿಯಾಗಿ ಮಾಲಿ ಕಟ್ಟಿಕಡೆಗೆ ಉದುರಿ ಕಾಂಡವನ್ನು ಬರಿದಾಗಿ ಮಾಡುವುವು. ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ತಿರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನಾಶಮಾಡಬೇಕು. ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಸಿಗಿದು ಅದರಿಂದ ಕೊಳೆತ ಜೀವಕಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಜೀವಕಣಗಳಿಗೆ ೧% Bordeaux Pasteನ್ನು ಹಾಚ್ಚಬೇಕು. ಅಥವಾ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ೧% Bordeaux ಮಿಕ್ಸ್ಚರಿನಿಂದ ಒದ್ದೆಮಾಡಬೇಕು.

ಅಣಬೆ :- ಮೈಸೂರಿನ ಮಲೆನಾಡಿನ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳ, ಅಸ್ಸಾಮಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಣಬೆ ಅಥವಾ Foot rot ಎಂಬ ಭಯಂಕರ ರೋಗವು ಕಂಡುಬರುವುದು. ಈ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವು ಬೇರುಗಳಿಂದ ಹರಡಿ ಕ್ರಮೇಣ ಕಾಂಡದ ಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಮರದ ಕೊಂಬೆಯ ಗಾತ್ರವು ಕುಂದುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ಬಾಗುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಬಾರಿ ನಸು ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಅಂಟಾದ ದ್ರವವು ಕಾಂಡದ ಕೆಳಭಾಗದಿಂದ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ ಮರವು ಕ್ರಮೇಣ ಒಣಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳು ಒಂದೊಂದರಂತೆ ಉದುರಿ ಕಾಂಡವನ್ನು ಬರಿದಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ ಕಾಂಡದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೂಸುರು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಚರಂಡಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗವು ತೀವ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಚರಂಡಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಮಾಡಿದರೆ ಈ ರೋಗವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಮರಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಖಂಡಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ಇತರ ಮರಗಳಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. Gold Mohur (Delonix regia) Honge (Pongamia globra) ಇತ್ಯಾದಿ ಮರಗಳನ್ನು ಅಡಿಕೆ ಮರದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನೆಡುವುದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಮರಗಳು ಆ ಬೂಸುರಿಗೆ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ನೀಡುವವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಎಲೆಯ ಹಳದಿ ರೋಗ:

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ತೀವ್ರವಾದ ರೋಗವಾಗಿದೆ. ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ರೋಗ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಮರಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಯದ ಮರಗಳಿಗೆ ಈ ರೋಗವು ತಗಲುವುದು. ಮರದ ಎಲೆಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವುದು. ಎಲೆಗಳ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಸುರು ಬಣ್ಣವು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಚ್ಚಿ ಕಲೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವುವು. ಇದರ ಮುಂದುವರಿದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕಲೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವುವು. ಕಾಯಿಗಳ ತಿರುಕು ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮರಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಈ ರೋಗದ ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಎನ್.ಪಿ.ಕೆ. ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮರಗಳಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ತೋಟದಲ್ಲಿ ಚರಂಡಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಕೀಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆ

ಹಿಡಿಯಲು ಬೇಕಾದ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು.

ಹಿಡಿಮುಂಡಿಗೆ ಅಥವಾ ಬಂದ್ ರೋಗ (Band) :- ಈ ರೋಗವು ಅಡಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟಿ ದಪ್ಪವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಡು ಹಸುರು ಬಣ್ಣದಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ರೋಗದ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕಾಂಡದ ಒಂದು ಗಂಟಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಟಿನವರೆಗಿರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದರ ಮುಂದುವರಿದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲೆಯು ಮುಂದುವರಿದ ಗುಲಾಬಿಯ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಯದ ಮರಗಳು ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಸರಿಯಾದ ಬೇರಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ತಡೆಯಿದ್ದರೆ ಅದು ರೋಗವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯ ಚರಂಡಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆಡಕೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಮಣ್ಣಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಡಿಲು ಮಾಡಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. Spindle bug, Mealy bugs ಮತ್ತು Scales ಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೇಲಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತೋರಿಸದ ಮರಗಳಿಗೆ 2.5% ಗ್ರಾಮಿನಿಷ್ಪು Copper Sulphate ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಸುಣ್ಣದ ಹುಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಈ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಮರದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ.

ಸನ್‌ಸ್ಯೋರ್ಚ್ (Sun scorch):

ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕಾಂಡಗಳು ಜರಟಿ ಹೋಗಿ ಒಡೆಯುವುವು. ನೈಋತ್ಯ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಕಾಂಡವು ಕರಟಿ ಹೋಗಿ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಗಡುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಕಾಂಡದ ಬಿರುಕು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೋರಾಗಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಾಗ ಈ ಕಾಂಡವು ಮುರಿಯುತ್ತದೆ. ಅಡಕೆಯ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಫಿಲ್ಮ್ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನೈಋತ್ಯ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪದಿಂದ ಮರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬಹುದು. ಬಿರುಕುಂಟಾದ ಮರದ ಕಾಂಡಗಳಿಗೆ ಅಡಕೆ ಮರದ ಕಾಂಡದ ಚಿಕ್ಕ ತುಂಡು ಗಳನ್ನು ಬಿರುಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು.

ಬೇಗನೆ ಉದ್ಭವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರಗಳನ್ನು ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲನ್ನು ತಡೆಯಲು ತೋಟದ ನೈಋತ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಡಬಹುದು. ಸಸಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಾಲುಗಳಾಗಿ ನೆಡುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದರೆ ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲಿನಿಂದಂಟಾಗುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಸಸಿಗಳ ಕೋಲರ್ ರೋಟ್ (Collar rot of seedling):

ಇದು ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾದ ಚರಂಡಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲದ ಹೊಸತಾಗಿ ನೆಟ್ಟ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಸಿ ಪಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ರೋಗವಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಅಣು ಜೀವಿಗಳು ಗಿಡದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ. ಕೋಲರಿನ ಬುಡದ ಕಾಂಡದ ಭಾಗವು ಕೊಳೆತು ಕಟ್ಟಿ ಕಡೆಗೆ ಸಸಿಯು ಕೆಳಗುರುರುವುದು. ಕೆಲವು ಬಾರಿ *Fusarium* ಮತ್ತು *Rhizoctonia* ಗಳಂತಹವುಗಳು ಮಣ್ಣಿನ ಬೂಸುರು ರೋಗಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತವೆ.

ಸರಿಯಾಗಿ ಚರಂಡಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲದ ನರ್ಸರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಕಂಡು ಬರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಚರಂಡಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಈ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು. ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಸಸಿ ಪಾತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತೋಟದ ಲ್ಲಿರುವ ತಿರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ತಳದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 0.0% ಸೆರಸನ್‌ವೆಟ್ (*Ceresan wet*) ನಿಂದ ಒದ್ದೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೂ ಗೊಂಚಲು ಒಣಗಿ ಹೋಗುವಿಕೆ :-

ಈ ರೋಗದಿಂದಾಗಿ ಹೂಗೊಂಚಲು ಕ್ರಮೇಣ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿ ಎಳೆತು ಕಾಯಿಗಳು ಕೆಳಗೆ ಉದುರುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ರೋಗವು ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗವು ಕೊಲಿಟೋಟ್ರೈಕಮ್ ಎಂಬ ಬೂಸರಿನಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಒಣಗಿದ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೂಸುರು ಕಾಣಬರುವ ಕಾರಣ ಅಂತಹ ಗೊಂಚಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಸಾಡಬೇಕು. ಈ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು 4 ಗ್ರಾಂ ಡೈಥೇನ್ ಜಡ್-20 ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ಹೂಗೊಂಚಲಿನ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

Revised Edition — 1979

Published by: The DIRECTOR, Central Plantation Crops
Research Institute, (Indian Council of Agricultural Research)
Kasaragod-670 124 Kerala

Printed at:

Srinivas Mudranalaya, Kasaragod-670 12i